



DoH

www.health-ni.gov.uk



Health and
Social Care

A guide for children and young people - Tigrinya



ክታቦት ኮቪድ-19

ንቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን
ዝምልከት መምርሒ



ተወሳኺ ሓበሬታ ኣብዚ ነቕጥ መርበብ ሓበሬታ ድለዩ
www.nidirect.gov.uk/covid-vaccine

እዚ ንእሽቶይ ናይ ሓበሬታ ወረቐት እዚ ንዝምልከቶም ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ብዛዕባ መደብ ክታበት ኮሮናቫይረስ (ኮቪድ-19) ዝገልጽ እዩ።

ኮቪድ-19 ወይ ኮሮናቫይረስ እንታይ እዩ፡

ኮቪድ-19 ኣዝዩ ተላባዒ ናይ ስርዓተ ምስትንፋስ ሕማም ኮይኑ ብ SARS-CoV-2 ዝተባህለ ዓይነት ቫይረስ ዝለዓል ወይ ዝመሓለፍ ሕማም እዩ። ኣዝዮም ዉሑዳት ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ብ ኮቪድ-19 ተለኪፎም ኣዝዩ ብርቱዕ ሕማም ክሓሙ ይኽእሉ እዮም።

ኮቪድ-19 ፈውሲ የብሉን እንተኾነግን ገለ ሓደስቲ ፈተነታት ክንክን ነቲ ናይ ሕልኽላኻት ሓደጋ ንምንካይ ዝሕግዙ ትኣታትዮም ኣለዉ።



አገልግሎት ጥዕና ንገለ ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ክታበት ኮቪድ-19 ይህብ ኣሎ። እዚ ነቶም ካብ 12 ክሳብ 17 ዓመት ዝዕድሚኦም ኣብ ክብድ ዝበለ ሓደጋ መልከፍቲ ዝርከቡ ወይ ምስ ተጻዋርነቱ ዘጥፍኦ ሰብ ዝነብሩ፡ ኣዘዩ ዝተዳኸመ ናይ ሕማም ምጽዋር ብቕዓት ዘጥፍኦ፡ ምስ 2 መጠን ካታበት ኣብ 8 ሰሙናት ተራሓሒቑ ዝወሃብ ክታበታት ዘድልዮ ዝነብሩ ሰባት ዘጠቓለሉ እዩ። ኩሎም ካልኣት ካብ 12 ክሳብ 17 ዓመት ዝዕድሚኦም ንኣሽቱ መንእሰያት እቲ ቀዳማይ መጠን ክታበት ክወሃቦም እዩ።

ንለበዳ ኮቪድ-19 ኣብ ሓደጋ ድዩ ዘለኹ፡

ኮሮናቫይረስ ንዝኾነ ሰብ ክጻሉ ይኸእል እዩ። ብፍላይ እቶም ኣብ ኣዘዩ ኣሰካፊ ኩነታት ጥዕና ዝርከቡ ንገለ ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ኣብ ሓደገኛ ኩነታት ናይዞም ዝስዕቡ ሕማማት ይርከቡ፡-

- መንሸሮታት (ንኣብነት ከም ብዓል ሕማም ደም (leukaemia) ወይ ሊንፎምያ (lymphoma))
- ሕማም ሸኮርያ
- ከቢድ ናይ ልቢ ጸገማት
- ናይ ስፍልቢ ጸገማት ወይ ሕጽረት ምስትንፋስ ከምኡውን ንምቁጽጽፋ ዝኸብድ ሕማም ኣዝማ፡
- ኩሊት፡ ጸላም ከብዲ ወይ ሕማም ከስዐ
- ብመኽንያት ሕማም ወይ ሕክምና ተጻዋርነቶም ዝጎደለ (እስቴሮይድ ዘለዎም መድሃኒታት፡ መድሃኒታዊ ፍውሳ ወይ ናይ ምጽላው ጨረር ፍውሳ)
- ምትካል ኣካል
- ኩነተ ሃለዎት ኣእምሮ ምጉዳል ወይ ናይ ጅማታውን ጭዋዳውን ሕማም
- ከቢድ ወይ ክትምሃር ዘይምኽኣል
- ሕማም ዳውንስ ሲንድሮም (Down's syndrome)
- ናይ ላልሽ ጸገም ዘለኩም፡ ንኣብነት ሕማም ሲክል ሴል (sickle cell disease) ወይ ናይ ላልሽ ምእላይ ዝተገብረልኩም
- ሕማም ምንፍርፋር (Epilepsy)
- ከበድቲ ተፈጥራዊ ጸገማት
- ካልኣት ከበድቲ ሕክምናዊ ኩነታት ብሓኪምኩም ወይ ብፍሉይ ክኢላ ሕክምና ምኽሪ ዝተዋህበኩም።

ንመብዛሕትኦም ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ኮቪድ-19 መብዛሕትኦ ግዜ ሳሕቲ ናብ ሕልኽላኸት ዘምርሕ፡ ፈኩስ ሕማም እዩ። ኣብ ውሑዳት ሰባት እቲ ምልክታት ሕማም ካብቲ ልሙድ ንላዕሊ ካብ 2 ክሳብ 3 ሳምንቲ ንዝነውሐ ግዜ ክጸንሑ ይኽእል። እዚ ክታቦት ካብ ኮቪድ-19 ንምክልኻል ክሕግዘኩም እዩ።

ንስኩም እቲ ንቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ተፈቂዱ ዘሎ Pfizer ዝተባህለ ክታቦት ክወሃበኩም እዩ።

እቲ ክታቦት ክከላኽለለይዶ እዩ፡

ክታቦት ኮቪድ-19፡ ነቲ ብሕማም ኮቪድ-19 ንክትሳቐ ዘሎካ ዕድላት ይንክዮ ኢዩ። ኣካላትኩም ካብቲ ክታቦት ናይ ተጻዋርነት ብቕዓት ንኸጥሪ ውሑዳት ሰሙናት ከድልዮ ይኽእል። ዝበዝሑ ንኣሽቱ መንእሰያት ካብቲ ቀዳማይ መጠን ክታቦት ናይ ኮቪድ-19 ጽብቕ ናይ ምክልኻል ብቕዓት የጥርዩ። ነቶም ካልኣይ መጠን ክታቦት ክትወስዱ ምኽሪ ዝተወሃበኩም ሰባት ንንውሕ ዝበለ ግዜ ካብቲ ቫይረስ ክካላኽለልኩም እዩ።

ከም ኩሎም መድሃኒታት፡ ዝኾነ ክታቦት ምሉእ ብምሉእ ኣድማዒ ኣይኮነን - ገለ ሰባት ገና ክታቦት ወሲዶም ክነሰም ኮቪድ-19 ክሓሙ ይኽእሉ እዮም። እዚ ግን ብርቱዕ ዘይኮነ ሕማም ይኸውን። ብዛዕባ ምልክታት ናይቲ ሕማማ ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ ኣብዚ ዝስዕብ ነቕጥ መርበብ ሓበሬታ ይርከብ፡ nirect.gov.uk/coronavirus.

እቶም ክታቦታት ኣብ ሰውነት ዝዓብዩ ታህዋስያን ኣይሕዙን እዮም፡ ከምኡ'ውን ናይ ስርዓተ ምክልኻል ሕማማት ጉድለት ንዘለዎም ሰባት ውሑሳት እዮም። እዞም ሰባት ነቲ ክታቦት ጽብቕ ግብረመልሲ ኣይህቡን ይኹኑ፡ እንተኾነግን ካብ ከበድቲ ሕማማት ናይ ምክልኻል ብቕዓት ክፈጥርሎም ይኽእሉ እዮም።

ብዛዕባ ጉዳይ ፍቓድ ስምምዕነት ምሃብ ዝምልከት፡

ንስኩም ብዛዕባ እቲ ክታቦት ዝምልከት ምስ ወለድኩም ብሓባር ኳንኩም ነቲ ሓበሬታ ክትዘራረቡሉ ትደልዩ ትኹኑ።

ነቲ ክታቦት ኣብ ቤት ትምህርቲ ትወሃብዎ እንተኾነኩም፡ ወላዲኩም/መጉዚትኩም ንክትክተቡ ፍቓድ ንምሃብ ክታም ዘንብርሉ ቅጥዒ ክወሃበኩም እዩ።

ናይ ቤት ትምህርቲ ሓኪም ወይ ሓፈሻዊ ሓኪም ብዛዕባ እቲ ክታቦት ኣብቲ እትክተቡሉ መዓልቲ ምሳኹም ክዘራረብን ንዝህልወኩም ሕቶታት ድማ ክምልስ እዩ።

ልሙዳት ጎድናዊ ሳዕቤናት

ከም ኩሎም መድሃኒታት፡ ክታበታት ናይ ገዛእ ርእሶም ጎድናዊ ሳዕቤናት ከኸትሉ ይኸእሉ እዮም። ዝበዝሑ ካብዚኣም ቀለልትን ሓጺር ግዜ ዝጸንሑን ኮይኖም፡ ከምኡውን ንኹሉ ሰብ ዝሕዙ ኣይኮኑን። በቲ ንትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኣም ሰባት እንጥቀመሉ ክታበት፡ እቲ ካልኣይ መጠን ክታበት ምስ ተኸተብካ ዝስዕቡ ኣዝዮም ልሙዳት ተርእዮታት ጎድናዊ ሳዕቤናት እዮም።

እቲ ኣዝዩ ልሙድ ዝኾነ ጎድናዊ ሳዕቤን ዘጠቓልሎም

- ኣብታ ክታበት ዝወሰድክሙላ ኢድኩም ዘሳቕን ከቢድን ስምዒት ከምኡውን ምልምላም ይህልወኩም። እዚ ድሕሪ ክታበት ኣብ ከባቢ 1-2 መዓልቲ ዝኸፍኣ ይኸውን።
- ስምዒት ድኻም
- ቃንዛ ርእሲ
- ሓፈሻዊ ቃንዛታት፡ ወይ ፈኩስ ናይ ጉንፋዕ ዝመስሉ ምልክታት

ግቡእ ዝኾነ ዓቕን መጠን ፈውሲ ቃንዛ ፓራሲታሞል የዕሪፍኩም ብምውሳድ (ነቲ ኣብ ናይ ሓበሬታ ወረቐት ተጠቂሱ ዘሎ መምርሒ ብምኽታል) ጽቡቕ ንኽስምዓኩም ወይ ኩነታትኩም ንኽመሓየሽ ይሕግዝ። ወላእኪ ስምዒታት ረስኒ ኣካላት ን2 ወይ 3 መዓልታት ዘይልሙዳት እንተኾኑ፡ ልዑል ረስኒ መጠን ኣካላት ግን ዘይንቡርን ምልክት ናይ ሕማም ኮሺድ-19 ወይ ካልኣት መልከፍትታት ክኸውን ይኸእል እዩ። ምልክታት ሕማም ድሕሪ ክታበት፡ መብዛሕቲኡ ግዜ ንትሕቲ ሰሙን ይጸንሑ። እቶም ዝረኣይኹም ምልክታት እናበርትዑ ዝኹዱ ምስ ዝመስልኩም ወይ ዝኾነ ስክፍታ ምስ ዝህልወኩም፡ ናብ ሃገራዊ ኣገልግሎት ጥዕና 111 ደዉሉ

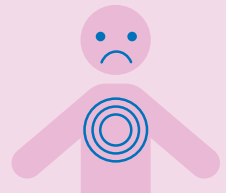
ሳሕቲ ዝረኣዩ ጎድናዊ ሳዕቤናት

ኣብዚ ቀረባ ግዜ፡ ተርእዮ ነድሪ ጭዋዳ ልቢ (ነድሪ ጭዋዳ ልቢ (myocarditis) ወይ ነድሪ ሽፋን ልቢ (pericarditis) ዝተባህሉ) ድሕሪ ክታበት ኮሺድ-19 ተገሊጾም ኣለዉ።

ዝበዝሑ ካብዚኣም ተርእዮታት እዚኣም ኣብ ንኣሽቱ ደቂ ተባዕትዮ ከምኡውን ዝበዝሑ ግዜ ድሕሪ ቁሩብ መዓልታት ካብቲ ካልኣይ ክታበት ምኽታብ የጋጥም። ዝበዝሑ ሰባት ምስ ኣዕረፉን ቅልል ዝበለ ሕክምናዊ ክንክን ምስተገብረሎምን ጥዕንኣም ተማሓይኹ።

እዞም ዝስዕቡ ምልክታት ምስ ዝህልውኩም ቅልጡፍ ሕክምናዊ ኣገዝ ክትደልዩ ኣለኩም፡-

ቃንዛ ኣፍልቢ



ሕጽረት እስትንፋስ፡

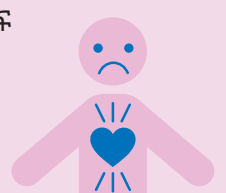
ቃንዛ ኣፍልቢ፡

ሕበጥ እግሪ



ስምዒት ቅልጡፍ

ህርመት ልቢ፡



ንካርድኹም ብጥንቃቄ ሓዙ።

ንስኹም ወይ ወለድኹም ወይ ክንክን ዝገብረልኩም ኣካል ካብ ሓኪም ወይ ነርስ ምኽሪ ምስ እትደልዩ፡ ብዛዕባ ክታበትኩም ክትነግርዎም ኣለኩም (እንተተኸኢሉ ድማ ካርድ ክታበትኩም ኣርእይዎም) እዚ ድማ ብግቡእ ሙታን ክምርምርኩም።

Don't forget your
COVID-19 vaccination



Make sure you keep this record
card with you

For more information on the
COVID-19 vaccination or what
to do after your vaccination, see
www.nidirect.gov.uk/covid-vaccine



DoH
www.health-ni.gov.uk

COVID-19 immunisation
Protect yourself.



Health and
Social Care

ንስኹም ወይ ወለድኹም ከምኡውን ክንክን ዝገብሩልኩም ኣካላት ብናይ Yellow Card ሙደብ ኣቢልኩም ዝተጠርጠረ ጎድናዊ ዓዕቤን ክታበትን ሙድሃኒታትን ክትሕብሩ ትኽእሉ ኢኹም።



coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk

ኮቪድ-19 ካብቲ ክታበታት ክሕዘኒ ይኽእል'ዩ።

ካብቲ ክታበት ሕማም ኮቪድ-19 ክሕዘኩም ኣይክእልን እዩ እንተኾነ ግን ከይተረድኣኩም ብኻልእ መኻንያት ሕማም ኮቪድ-19 ተታሒዝኩም ክትኮኑ ትኽእሉ እቲ ምልክታት ድማ ድሕሪ ቆጶራ መዓልቲ ክታበት ክርኣ ይኽእል። እቶም ኣዘዮም ኣገደስቲ ምልክታት ናይ ሕማም ኮቪድ-19 ኣብ ቀረባ እዋን ምጅማር ናይዞም ዝስዕቡ እዮ።

- ሓድሽ ቀጻሊ ዝኾነ ስዓል
- ልዑል ረስኒ ኣካላት
- ምጥፋእ፡ ወይ ምቕያር ንቡር ናይ ምስትምቓር ወይ ምሽታት ስምዒት

እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ምልክታት ምስ ዝህልዉኩም፡ ኣብ ገዛኹም ምጽናሕ ከምኡ ድማ ምርመራ ንምግባር መደብ ግበሩ።

ብድሕርዚ እንታይ ክገብር ኣሎኒ።

ድሕሪ ክታበት ምኽታብኩም ነቲ ናይ ክታበት ካርድኹም ተጠንቂቑኩም ሓዘዎ። እዚ ናይ ክታበት ካርድኹም ዝርዝራዊ መግለጺ ናይቲ ዝተኸተብኩም ክታበት ዝሓዘ እዩ።

አብ ግዜ ቆጸራይ አብ ጽቡቕ ኩነታት ምስዘይህሉ እንታይ ክገብር ይግበኣኒ፡

ንስኹም ተፈሊኹም ትነብሩ እንተኣሊኹም፡ ናይ ኮቪድ-19 መርመራ ንምግባር ቆጸራ ጌርኩም ትጽበዩ እንተኣሊኹም ወይ ኣብዘን ዝሓለፉ 4 ሰሙናት ናይ ኮቪድ-19 ኣወንታዊ ውጽኢት መርመራ እንተነይርኩም፡ ኣብቲ ናይ ክታበት መደብ ክትሳተፉ ኣይግብኣኩምን፡፡

ኮቪድ-19 ብኸመይ ኣገባብ ይዝርጋኡ፡

ኮቪድ-19 በቶም ካብ ኣፍን ኣፍንጫን ዝወጹ ነጡብጥባባት፡ ብፍላይድማ ኣብ ግዜ ምዝራብን ምስዓልን ዝወጹ ኣቢሉ ይዝርጋኡ፡፡
ብተወሳኺ ምስቶም ዝተበከሉ ነገራት ወይድማ ገጻት ምስተተናኸፍኩም፡ ዓይኒ፡ ኣፍንጫ፡ ኣፍ፡ ብምትንኸፍ ክውሰዱ ይኽእሉ፡፡



ንስኹም በቲ ብሃገር ደረጃ ወይ ብኣክባቢ ንዘሉ ዝኾነ ይኹን ቀይድታት ብግዲ ክትክተሉ ኣለኩም ከምኡ'ውን፡

ከምቲ ምኽሪ ዝተዋህበኩም መሸፈኒ ገጽ ተጠቐሙ



ኣእዳውካ ብስሩዕ ተሓጸብ



ጽሩይ ኣየር ንኽህሉ መሳኹቲ ምኽፋት



ነቶም እዋናውያን መምርሒታት ተኸተልዎም



ተወሳኺ ሓበሬታ

ንስኩም ወይ ወልድኩም ነቲ ናይ ፍርያት ውጽኢት ናይ ሓበሬታ ወረቐት ንዚያዳ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ብዛዕባ ክታበትኩም ዝምልከት፡ ከምኡውን ተኽእሎታት ናይ ከጋጥሙ ዝኽእሉ ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣብቲ ናይ ኮሮና ቫይረስ ብጫ ካርድ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ኣንብቡ።

ብተወሳኺ ብዛዕባ እቶም እትጥርጥርዎም ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣብ ተመሳሳሊ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ወይ ነቲ ብጫ ካርድ መሓበሪ ቕጥሩ ብምጽዓን ኣብዚ መርበብ ሓበሬታ ጸብጻብኩም ከተቐርቡ ትኽእሉ፡-

coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk/productinformation

ካብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ተወሳኺ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእሉ፡-

pha.site/covid-vaccine-schools



እዚ ሓበሬታ እዚ ብመሰረቱ ብህዝባዊ ክፍሊ ክንክን ጥዕና ዓዲ ኣንግሊዝ ዝማዕበል ኮይኑ ከምኡውን ኣብ ትሕቲ ሕጋዊ መንግስታዊ ፍቓድ v3.0 ኣብ ግብረ ዝወዓለ እዩ።



Public Health
Agency

Public Health Agency

12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

